

BULETINUL CASA ROMÂNĂ

OCTOMBRIE - 1990

EDITORIAL, "Izolarea Romaniei".....	3
Ovidiu Vuia, "Locul vesnic....," "Primăvara..."	5
M. Eminescu, "Revedere".....	12
N. Novac, "Invitație".....	13
Georgia Tennyson, "Poem Indian".....	14
N. Iancu Paltinișanu, "Nostalgie".....	15
Ana Blandiana, "Cuminenia Pământului".....	15
Feliciană Ghindar, "Mama Tara", "Ex Nihilo".	16
H. Comaniciu, "Nimic nu oprște".....	18
Vasile Posteuca "Tale basarabeana".....	19
M. Eminescu, "Bucovina și Basabia".....	21
St. Georgescu-Olenin, "Zile tragice...".....	25
"Un Roman între Svabii bănățeni", (Correspondent)	27
MENTIUNI: "Ziaristi romano-canadieni".....	30
"Basarabia nu trebuie uitată"	
"Epigrame și epigramiști".....	32
ENGLISH SECTION "Gh. Cosbuc" by N. Novac..	33
SPICUIRI DIN PRESĂ (IJS).....	38
STIRI DE LA CRC: "Toamna se numără bobocii"	47
STIRI DE LA PAROHIE.....	49
Acknowledgments (JCS).....	50
Bulletin Board.....	51
Calendar.....	54
MEMBERSHIP ROSTER.....	55

EDITORIAL BOARD

Eugenia Adams-Mureșanu	Foreign Correspondents
Nicolae Cazacu	Angela Comnăne
Traian Ocneanu	Dionisie Ghermani
Mihai Olteanu, Jr.	Dumitru Ichim
Rev. Ioan Sârbu	Aurelio Răuță
Mircea Rațiu	Ovidiu Vuia
	Secy. Judy Smultea

SUBSCRIPTIONS: \$10/yr. (\$15 abroad)

(Additional donations welcome)

MEMBERSHIP: Associate \$12/yr (\$20 with Bul.CR)

Voting Memb. (\$10/mo; \$120/yr + \$5 Bul.CR)

Buletinul Casa Română

- APARE TRIMESTRIAL

Redacția și Administrația: 124 Montecito Ave.
Oakland, CA 94610 - Tel. (415) 832-9480

Redactor: ILIE SMULTEA

Redactor literar: NICOLAE NOVAC

Anul XIII

nr. 2

EDITORIAL

IZOLAREA ROMÂNIEI

Cei care au vizitat România în vara aceasta - printre care mă număr și eu - s-au putut convinge cu ochii lor despre condiția împovăraătoare în care trăiesc cei de acolo. Cozile lungi și obositoare, lupta pentru întâietate pe locul de așteptare pe călduri insuportabile, teama că pâinea, laptele, zahărul, carnea sau alte articole alimentare se vor epuiza înainte de a ajunge la rând creează o stare de tensiune fizică și demoralizare sufletească ce se poate citi pe fețele palide și obosite ale celor aliniați pe trotorele infierbântate. La aceasta se adaugă o lipsă de curățenie și de igienă elementară care te întâmpină la crâșmele din sate cât și la restaurantele din orașe. Nu mai vorbim de mirosul greu care te izbește îndată ce ai pășit pe străzile vecine cu cea principală în mai toate orașele pe unde ajungi.

Cum se explică această stare de mizerie la opt luni după Revoluția din Decembrie 1989 și după ce țările occidentale au suspendat importul de produse alimentare din România tocmai ca să nu le ia bucată de la gură--așa cum s'a întâmplat sub orânduirea ceaușistă? Ba mai mult, miile de tone de alimente, medicamente, păături și îmbrăcăminte au fost donate și trimise în România tocmai pentru a se pune capăt mizeriei și suferințelor unui popor care s'a dovedit în stare să scuture jugul tiraniei și al corupției comuniste care i-a stors vlagă și energia timp de 45 de ani.

În perioada imediat post-revoluționară se mai vorbea despre dispoziția țărilor occidentale să extindă, cât mai curând posibil, atât ajutoare umanitare urgente cât și asistență tehnică și credite financiare la toate țările est-europene pe măsură ce ele continuă procesul de eliminare a sistemului și a structurii comuniste care a creat condițiile de viață subumană și au provocat revoluția.

Ce a urmat în România este bine cunoscut. În loc să se recruteze noi conducători și să se cristalizeze programe ca cel exprimat în Proclamația de la Timișoara, așa numiții "disidenți" comuniști de la București s-au grupat în "Frontul de Salvare Națională" în frunte cu fostul cap al "Uniunii Tineretului Comunist", Ion Iliescu și profitând de lipsa de experiență guvernamentală a maselor revoluționare, au uzurpat autoritatea câștigată cu mari sacrificii de către acestea. Ipocrizia pretenției lor de a deschide porțile democrației s-a dovedit atât în cursul campaniei electorale cât și după alegeri FSN-ul a restabilit puterea de facto a securității ceaușiste care în Iunie 1990 a organizat expediția celor 10,000 de mineri din Valea Jiului la București și i-a antrenat să comită cel mai odios genocid împotriva studențimii care și manifesta dreptul ei democratic la opoziție.

Acestea sunt faptele care au adumbrat meritele universal recunoscute ale Revoluției din Decembrie 1989, au dăunat profund intereselor economice ale țării și au determinat Occidentul să întoarcă spatele României. Cramponarea la putere a unei clii de uzurpatori comuniști care continuă să suprimă opoziția prin forță și intimidare a cauzat respingerea recentă a cererii de admitere a României ca oaspete special (special guest) al Consiliului European. Acest privilegiu a fost acordat Poloniei, Ungariei, Rusiei Sovietice, Cehoslovaciei, Germaniei de Est, Bulgariei și Iugoslaviei. Prin faptele ei România s-a descalificat și s-a izolat de Comunitatea Europeană în devenire. (Gail Russell Chaddock, "Council of Europe Rejects Romania, Citing Violence", CHR. SCI. MON., Oct. 4, '90, p. 4).

Quo Vadis Romania?

[IJS]

OVIDIU VUIA

Locul veșnic al Copilăriei

Bat iarăși pelerin, la poarta veche,
Ci nimeni nu mai stă acum în casă,
Doar amintirile născând pereche
Mi-aruncă și mă prind, în a lor plasă.

Copil am fost pe-acest pământ altar,
De mă jucam având surori garoafe,
Din roua lor făceam mărgăritar,
Să-l pun hlamidei visului, agrafe.

Ne rătăceam prin văi și prin văzduhuri
Ostrov zidit în aurie cridă,
Gândind că am ridicat, pe el de-a pururi
Interioara noastră Atlantidă.

Și noaptea sub zenit urmam cărări
Tot sus prin spațiile dintre aște,
Navigatori plutind în loc de mări
Pe apele din paradis, albastre

Cu Făt-Frumos și mândra Cosânzeană
Trăiam cele mai strălucite basme,
Până când timpul meșter, ca o geană
S-a nchis pe-orbita dulcelor fantasme.

Azi, e-un trecut al meu, pierit de mult,
dacă mai vreau să aud acele tonuri
Mă străduiesc, însingurat să ascult
Cântările, venind din Orionuri.

OVIDIU VUIA

PRIMĂVARA INTOARCERII ACASĂ

(Arad. Aprilie, 1990)

Au înflorit băgrinii
Și par, îngreunate
Odăjdii-ale luminii
Cu ceruri ferecate.

Ard mii de nestemate
Pe crengile grădinii,
Au înflorit din noapte
Și spinii chiar. Și spinii.

Aceiași sunt băgrinii
Și căile umblate,
Sub umbrele luminii
Doar ei n'or să se-arate.

Nu mai cunosc vecinii,
Tulpinile-s tăiate
În curțile luminii
Cu ceruri ferecate.

Că nu mă știu, străinii
M'alungă din cetate,
În anii grei, hainii
Vai, visele ngropate.

Întreabă pelerinii
Veniți de-așa departe
Ce taină duc băgrinii
Și-a lor singurătate!

Ovidiu Vuiă:

Mureș, Mureș,
apă dulce

MUREȘUL LA ARAD - Foto: V. Petric

Dacă ai mei, nu-s pe la casa lor demult,
S'au fost mutat, în ceruri, undeva departe,
Numai în tine pot trecutu-mi să-l ascult
O, Mureșule, că-mi ești astăzi ca un frate.

De sus din Călimani aduci în spre câmpie
Oglinda Sanzienii mirosind a brad,
Cobori parcă prin infinită veșnicie
Cum lin pe șesuri te arăți, lângă Arad.

Sub sălcii, lasă apa, înălțimi curate,
Vitrării catedralelor ce-s împrejur,
In ele clopotele de amiazi vor bate
La slujba heruvimului din gânduri, pur.

Cu proprie cenușă reinviu mereu,
Mă porți în alte spații și-alte anotimpuri,
Ca'n valea Tempei, mitologicul Peneu,
Sui aurul legendelor către Olimpuri.

De sufletul mi-e răscolit, sălbatec iureș,
Iar amintiri cât rănile lui Iov mă dor,
Prin visul alb descind pe malul de pe Mureș,
Căci bând din unda ta, mi-alin cumplitul dor.

Mai.1988
Giessen.

Ovidiu Vuiă

Ovidiu Vuia:

Tot despre cauza morții

lui MIHAI EMINESCU?

În lucrări anterioare, adunate de altfel în cartea mea: "Mihai Eminescu 1889-1989", bazat pe descrierea vieții poetului de către G. Călinescu și D. Murărașu, dar mai ales pe studiul d-lui Ion Nica "Eminescu-Structure somato-psihică" de altfel în cartea mea: "Mihai Eminescu 1889-1972", am ajuns la concluzia că sincopa ce i-a provocat moartea în noaptea de 14 spre 15 iunie 1889 lui Eminescu, se datorează unei intoxicații cu mercur. Fatala complicație era descrisă pe acele vremuri, când se făcea tratament intempestiv cu mercur mult mai frecvent decât astăzi, și cu tablouri clinice necunoscute aproape nouă. Să mai adaug că dr. Nica studiind evoluția bolii poetului pe baza documentelor avute mărinimos la dispoziție, arată că la Botoșani în 1887, Eminescu își aplica masive fricțiuni mercuriale, prezentând fenomene evidente de intoxicație, astfel că injecțiile cu mercur din sanatoriul Șuțu, completez eu și în doze minime putea agrava hidrargirismul și să ducă la moartea subită prin sincopă, așa după cum s'a întâmplat, în cele din urmă.

Cu toate aceste evidențe științifice, publicate de mine la timpul potrivit, un ziar din exil și anume "Cuvântul românesc", reia teoria morții lui Eminescu în urma loviturii de piatră la cap, aruncată de alt bolnav, Petru Poenaru și ca să se pună la adăpost de orice răspundere, publică articole mai vechi semnate de regretații Mircea Eliade și Alexandru Gregorian, răspândind după părerile domniilor lor, de-acum, un adevăr bine cunoscut.

Fiind vorba de nume mai mult decât respectabile, chiar dacă nu specialiști în materie, mă văd nevoit să mă ocup mai îndeaproape de acest aspect, oricât ar fi el de nefundamentat. Prin urmare piatra lui Poenaru,

primită de poet în regiunea parietală, cu câteva săptămâni înainte de a muri, n'a însemnat o simplă zgârietură fără importanță, așa cum susțin mai toți ce au consultat mărturiile contemporane cu tragicul eveniment al morții poetului, ci a fost din contră de-o gravitate deosebită provocându-i moartea a evoluat deci cu leziuni organice ale creierului, sub tabloul, cum e numit în medicină, unui traumatism cranio-cerebral închis.

Cum poate o lovitură în regiunea capului, chiar fără fractura osului să ducă la moarte? În primul rând prin hemoragii extracerebrale cu acumulare de sânge fie între os și meninge (hemoragie epidurală) fie în spațiul dintre meninge subdural, producând hematomul acut sau mai frecvent, cronic. În creier apar leziuni necrotice, contuzii, fie corespondente loviturii-coup, fie la distanță, contre-coup. La Eminescu ar fi trebuit să fie prezente în regiunea frontală foarte frecvent micile contuzii Rundenprelungsherde--sau marile contuzii, iar în lobii occipitali alte necroze sau hemoragii masive de tipul hematomului. Clinic hemoragia acută epidurală și subdurală evoluează rapid, survine de pildă la sportivii fotbaliști sau boxeri: aceștia prezintă în momentul traumatismului cranian o scurtă obnubilare (încețoșare a conștiinței) datorită comotiei cerebrale, apoi la scurt timp uneori după terminarea matchului, cel vizat intră în comă și poate uneori deceda. Astfel de manifestări, astăzi, se pot opera cu succes dacă ajung pe masa de operație.

Contuziile cerebrale masive duc la moarte prin grave tulburări de conștiință cu fenomene de focar, iar dacă nu sunt așa de dezvoltate, rămân ca simple cicatrici, putând fi descoperite la autopsie dacă nu au fost cauza unei epilepsii zise posttraumatice.

Tabloul clinic al poetului Eminescu nu pledează pentru instalarea unei hemoragii acute epidurale sau subdurale. La câteva zile înainte de moarte bolnavul nostru comunica foarte logoreic cu cei ce au venit să-l pună sub curatelă. Ori dacă ar fi avut un hematom cronic subdural, acesta ar fi apăsător pe hemisferul cerebral, astfel că ar fi fost în consecință somnolent, ar fi acuzat dureri de cap, vărsături și

încet s'ar fi cerut să se dezvolte o paralizie progresivă pe jumătate de corp-hemiplegie. Moartea în astfel de cazuri nu survine ca o sincopă cardiacă, tulburările cardio-respiratorii, ce pot să se declanșeze într-o eventuală angajare cu comprimare a centrilor vitali, are simptome premonitorii, cum nu au fost semnalate la Eminescu.

Și să nu se uite că poetului i s'a executat autopsia, i s'a deschis cutia craniană și scos creierul, o hemoragie epidurală subdurală sau pe suprafața creierului este vazută și de un copil, deci nu putea fi eventual mascată, din cine știe ce motive de dr. Suțu și asistenții săi. Creierul a fost trimis tânărului pe atunci G. Marinescu, acesta cum scrie în două articole nu a purces la examen histologic, dar a inspectat pe din afară creierul, imposibil deci să se presupună că a trecut peste leziuni atât de manifeste, chiar dacă nu a secționat ca atare, piesa primită, cum de pildă a făcut-o un medic mai puțin celebru, Gmelin, cu creieri, lui Hoelderlin. Rămâne important, trecând peste catastrofa anatomo-patologică a autopsiei, că tabloul clinic prezentat de poet în ultimele zile de viață nu ne permite nici să ridicăm bănuiala unui traumatism cranoi-cerebral.

Ca să se vadă cât de importantă este evoluția clinică a bolii, aș aminti că Raspail, ocupându-se de sfârșitul lui J.J. Rousseau, ajunge la concluzia că el n'a avut idei de relație, paranoice viața lui era de fapt în primejdie, când a căzut înconștient, lângă camin nu a făcut o apoplexie, ci a fost lovit în cap de amantul soției sale, amândoi vroiau să scape de el. Fiindcă Rousseau înainte de-a muri a stat mai mult timp în comă tabloul clinic--autopsia nu s'a executat--nu poate să contrazică ideea oricât de fantastică a traumatismului cranian și a crimei, numai că în cazul lui Eminescu și acesta este cu totul diferit de cel provocat, de acțiunea prin lovitură, a unui agent extern asupra cutiei craniene și creierului.

E bine să mai reținem că ideea morții lui Eminescu printr-o lovitură de piatră la cap, a fost susținută de sora lui, Harieta, aflată la Botoșani, deci la sute de kilometri distanță.

De aceeași părere a fost mai apoi prietenul poetului Scipione Brădescu, dar dacă analizăm științific lucrurile este cazul să-l confirmăm pe Murărașu, când scrie, că această ipoteză a morții prin lovitură la cap a lui Eminescu, nu-i decât o legendă.

Tot în legătură cu boala și sfârșitul lui Eminescu, ne-am opri asupra studiului medicului internist Bacaloglu. El scrie că între anii 1883-1889, Eminescu ar fi avut o meningită sifilitică, de unde evoluția cu remisiuni, dar în ultimul stadiu, la internarea din 1889 a făcut o paralizie progresivă generală aceasta l-a dus la moarte. D-nul Bacaloglu greșește când confundă boala lui Eminescu cu cea a lui Maupassant. Cel din urmă a avut un sifilis terțiar, meningită de origine sifilitică, manifestată prin semne organice ca inegalitate pupilară, migrenă paralizantă și dureri la față (nevralgie trigeminală) explicate prin faptul că infiltrațiile meningeale prind nervii cranieni de la bază, atunci când prin modificări vasculare nu duc la ramolisme cerebrale, cum a fost cazul marelui poet francez, Ch. Baudelaire.

Meningita poate să dea tulburări psihice dar nu de gravitatea celor prezentate de Eminescu la prima internare și chiar în formele afective ale acestora domină sindromul demential, demența sifilitică.

În ce privește ultima internare a lui Eminescu, ea n'a survenit ca la Maupassant, prin instalarea paraliziei generale, poetul român a fost internat de poliție la Mărcuța, din cauză că tulbura ordinea publică și pudoarea cucoanelor bucureștene. În martie 1883, Vlăhuță poate discuta cu el în mod normal, lucru imposibil la un pgpist în perioada de stare.

Situația lui Eminescu se agravează în spital, în urma injecțiilor cu mercur acuză dureri în membre, tremurături, simptome caracteristice intoxicației mercuriale. Așadar studiul lui Bacaloglu este cu totul fals. Și la fel cel al medicului C. Vlad asupra lui Eminescu, studiat freudian, ca schizofrenic și paralic general apropiindu-se de psihiatrul englez Slater cu teoria lui că Robert Schumann ca schizofrenic ar fi terminat--o în paralizie generală.

Mihai. Eminescu a suferit de o psihoză endogenă, după Ion Nica, maniaco-depresivă, la care s'au adăugat simptomele unei encefalopatii mercuriale, deci o afecțiune iatrogenă (urmare a tratamentului medical), fără nici o legătură cu paralizia generală sau orice altă formă a infecției luetice, în ce privește traumatismul cranio-cerebral, acesta nici nu intră (am arătat-o de ce), în discuțiile specialiștilor.

7 Iulie, 1989, O.V.

Teiul lui Eminescu din Copou-Iasi

Revedere

—„Codrule, codrușule,
Ce mai faci dragușule,
Că de când nu ne-am văzut
Multă vreme au trecut
Și de când m'am depărtat,
Multă lume am imblat”.

—„Ia, eu fac ce fac de mult.
Iarna viscolu-l ascult,
Crengile-mi rupându-le,
Apele-astupându-le,
Troienind cărările
Și gonind cântările;
Și mai fac ce fac de mult,
Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre izvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Implându-și coșeile
Mi-o cântă femeile”.

—„Codrule cu râuri line,
Vreme trece, vreme vine,
Tu din tânărar precum ești
Tot mereu întinerești”.

—„Ce mi-i vremea, când de veacuri
Stele-mi scânteie pe lacuri,
Că de-i vremea rea sau bună,
Vântu-mi bate, frunza-mi sună;
Și de-i vremea bună, rea,
Mie-mi curge Dunărea.
Numai omu-i schimbător,
Pe pământ rătăcitor,
Iar noi locului ne ținem,
Cum am fost așa rămânem:
Marea și cu râurile,
Lumea cu pustiurile,
Luna și cu soarele,
Codrul cu izvoarele”.

M. EMINESCU

NICOLAE NOVAC

INVITATIE

Un salut fratesc la împlinirea
a 71 de primaveri!

Privește-mă!
Sunt cum mă vezi:
frântură din raiul pierdut,
în care viața lumii a început.

Uite,
brațul ăsta drept care ți-a strâns mijlocul
cum s'a scrumit și cum l-a ars focul
stător și-atator minciuni..

Cine mai crede astăzi, qare,
în minuni?!

Gândește-te
că și în pieptul acesta gol
a bătut cândva o inimă
care a iubit s'a a urât.
Și aici au trăit
și au murit
bucurii și dureri...

Vezi,
sub tidva asta s'a ascuns cândva
un orizont întreg
de lumi și de speranțe.
Aci îl închideam pe Dumnezeu în stanțe
și îl puneam drept grănicer
pe alungatul din ceruri--Lucifer.

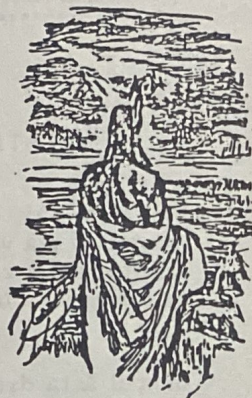
Dar într-o zi
din joacă,
mi s'a strecurat în suflet o năpârcă...
Și iată,
din ce a fost altădată
n'a mai rămas decât această hârcă
din care gândurile au fost toate risipite.

Spune-mi zău
nu vrei să-mi săruți
golul din orbite?...

GEORGIA TENNYSON

POEM INDIAN

(Traducere din Limba Engleză)

Pământule, mamă
Cerule, tată.
Țeseți pentru noi
Un veștmânt strălucitor!
Urzeala să-i fie
Din lumina dalbă a dimineții.
Bătătura, din sângeriul înserării.
Ciucurii, din picăturile ploii ce cade,
Iar pe margini
Să-i coaseți curcubeul,
Ca, astfel investmântați
Să ne începem călătoria
Către locul unde,
Păsările cântă
Și iarba-i pururea verde.

Iulie 1989

Maine (rezervația Acadia)
Muzeul local indian

NIC. IANCU PĂLTINIȘANU

15

NOSTALGIE

Tăcerea nopții în veșminte grele
Pășește'ncet prin parcul adormit;
În eleșteul tainic, neclintit,
Visează cerul plin de stele,

La malul apei unde-odinioară
Mă așteptai în seri de Mai senine
Ca să petrec-în gând-un ceas cu tine
Vin pentru-a nu știu câta oară.

Când luna printre grengi încet coboară
Să-și spele fața tristă'n eleșteu,
Nenumărate amintiri mă impresoară...

Și-mi pare că ești iar lângă mine,
Și că te strâng din nou la pieptul meu...
Ca în acele nopți de Mai senine.

ANA BLANDIANA

CUMINȚENIA PĂMÂNTULUI

E mare, greu de urnit și răbdătoare,
Dac' o lovești durerile sunt simțite dar tac,
E mare, de-aceea poate să stea nemișcată,
Poate să vorbească doar odată sau de două ori
într'un veac.

Stim că există, trupul ei mare
Stim că ne sprijină dac'am greși,
Stim că nu poate să moară, că lângă sâni ei
Putem să ne întoarcem copii.

Si-atunci când aerul se va face cald și mătăsos între noi
Când nu ne vom teme unii de alții, de vânt,
Vom ști că vorbește cumințenia pământului,
Cumințenia acestui pământ.

XXXXXXXXXXXX
 FELICIANA GHINDAR
 ~~~~~

MAMA TARA

Ți-e inima rănită și plină de durere,
 Văzându-ți fii-ți mândrii pe sacrul tău pământ
 Ingenunchiați cu sila, flămânzi, fără putere,
 Sunt schilodiți, și în lacrimi azi sufletul li-e frânt.

Tu stai tot mai sinistră sub mute vremi de gânduri,
 Cu gene nsângerate pe ochi striviți de brumă.
 Vândută, în ruină, cad aștrii, stele rânduri
 Svârlindu-ți demiurgul spre ntunecata humă.

Ți-e Doina tot mai tristă, căci sfintele-ți hotare
 Sunt sfărâmate în ghiara tiranilor mișei,
 Și te lovesc cu pumnii, călăi, inimi barbare
 Stăpâni fără rușine și fără de temeii.

Chiar văile ne strigă. "E clipa deșteptării"
 Vezi marea își revarsă din matcă văluri roșii.
 E buciul ce strigă toți fiii depărtării
 Ca să cunoască Terra care îți sunt strămoșii.

Oare destinul ți-e să suferi fără vină?
 Când germenii minciunii îți sfredelesc tulpina.
 Privește înainte căci zorii au să vină
 Redându-ți fericirea, tăria și lumina.

Mi-e tare dor de tine o, mamă, scumpă țară
 De sfântu-ți plai, de cântec, de holdele-ți divine
 Să 'ngenunchezi la altarul chemării în fapt de sară
 Și să-ți sărut Golgota cu tot ce-ți aparține.

EX NIHILO

Mă îndrept discret spre infinit, smulgând microni
 din largul haos.
 Pustiu și gol, fără lumini, pluteai într-un adânc
 repaos
 Și temelii ți-a fost Cuvântul și stâlp de foc și
 veșnicii;
 Ce doruri sfinte te-nconjoară spre ne-nțelese
 pribegii?

Te-ai închegat din molecule, din atomi fără de
 număr,
 Din întuneric spre lumini ai adunat chemări pe
 umăr.
 Trec ani lumină să măsoare imense zări necunoscute,
 Nucleul tainelor s'adune scânteii din doruri dispărute.

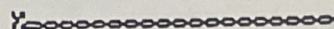
Se întrebau în șoapte aștrii în mers perpetuu prin
 sfere:
 Din ce mister se naște Terra privind nemărginite
 ere?
 De-atuncea lumi din lumi pornit-au spre ne-nțelesul
 Creator
 Sublima-i dragoste să-nchege chemări, devotament
 și dor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FELICIANA GHINDAR
 Hollywood Fl.

NIMIC NU OPREȘTE

Divinul, frumosul, sunt nobile surse
Cărările albe ce urcă spre astre,
Din apa lor vie s'adapă sublimul
Și nervii n'avânturi, și vinele-albastre.

Spre căi ideale se trec văi profunde
Cu șerpui n'răscoală ce-și toarnă veninul
Dar totu-i zadarnic, nimic nu oprește
Nici chinuri nici moarte, divinul, divinul.

Când spirite n'alte sfințesc universul
Samsari și fanatici decid răstignirea,
Tot iadul s'agită în mersu-i de umbră
Nimic nu oprește, iubirea, iubirea.

Puternice arme se strâng pretutindeni
Cei drepti cunosc jalea și-ades umilinta,
Dar totul va trece ca negura n'noapte
Nimic nu oprește credința, credința.

Sinistre Jilave și Yalte perfide
Lărgesc cimitire și sting libertatea
Dar ceru n'revoltă ne dă mângâierea
Și iar va învinge, dreptatea, dreptatea.

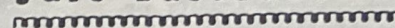
În noaptea obscură sporește ndoiala
Și dracii își plimbă din plin aroganța,
Dar forțele bune ridică baraje
Nimic nu oprește, speranța, speranța.

Năvalnică turmă de oști moscovite
Simbol de cruzime sfidând nemurirea
În fața urgiei ce macină neamul
Ca zid ridică-vom, unirea, unirea.

VASILE POSTEUCA

Jale basarabeană

BASARABIA: Adăpatul vitelor la Nistru

România, România
Ce-al lăsat Rușii să vie,
Să ne ducă n'pribegie?

Că vin nesfârșită brumă
Și norocul ni-l sugrumă,
Sugruma-l-ar foc și clumă...

Stema scumpă de domnie
E și ea în pribegie.
Țara-i jale și urgie...

Lanțul gleznele ne strânge,
Plânge tot Românul, plânge,
Nistrul duce numai sânge...

Părcălabii și hatmanii
Trec prin noapte umbre stranii
Că i-au turburat dușmanii...

Și în goana lor nebună
Se înalță'n scări și sună
Jale grea din corn de lună...

Scoală-ți Țară, voevozii,
Că păgânii-s mulți ca bozii
Și ne latră ca zăvozii...

Cheamă-ți codrule, voinicii
Că ne'neacă veneticii,
Căpcăunii, bolșevicii...

Tu Hotin, străbun Hotin,
Ești azi singur și străin,
Și păgânii vin și vin...

Voi stejari de la Tigheci
Dați alarma pe poteci
Că ne prăpădim pe veci...

Nistrule, să te ridici,
Căpitan peste voinici,
Să-i strivim pe venetici...

Furtunos să ieși din maluri,
Peste șesuri, peste dealuri
Și să-i îngropăm sub valuri...

Să le dăm pământ sub glie
Tuturor ce-or să mai vie,
Românie, Românie...

MIHAI EMINESCU

BUCOVINA ȘI BASARABIA

S'au împlinit o sută de ani de când Austria, voind să stabilească comunicațiunea între Ardeal și Galiția, a luat în stăpânirea sa o parte din Moldova. Curtea din Viena nu avea nici un drept asupra bucății de pământ, pe care o cerea și pe care în urmă a și luat-o, era însă interesul apărării puternicul argument, pe care își întemeia cererea.

Impărțindu-se Polonia, Austria luase partea despre miază-zi și astfel câștigase o provincie, care se megieșea cu Ardealul fără ca să comunice cu dânsul. Dela hotarele Moldovei până la Maramureș munții stau ca un zid nestrăbătut încât, fiind atacată Galiția despre miază-noapte ori despre răsărit, era peste puțină a da trupelor, ce o ar fi apărât, ajutor grabnic din Ardeal.

Două provincii megieșe ale aceleiași împărății, cari nu comunică decât prin o a treia și cu un înconjur foarte mare, erau o anomalie foarte jignitoare atât pentru apărarea hotarelor, cât și pentru administrație și comerț. Curtea din Viena trebuia dar să caute a stabili între aceste două provincii comunicația pe cea mai scurtă

cale, care, după dezvoltarea terenului, era cu putință, și această mai scurtă cale era prin Moldova și anume prin trecătoarea Bărgăului. Astfel luarea Bucovinei era o consecvență firească a împărțirii Poloniei și cererea Austriei de a i se ceda câteva districte din Moldova, deși nu era întemeiată pe drept, era justificată prin niște interese, a căror legitimitate numai anevoie o vom putea pune la îndoială.

Tot spre a stabili o comunicație, Rusia a luat Basarabia, și acum, o sută de ani după cedarea Bucovinei, cere să-i retrocedăm partea ce ni s'a înapoiat din această Basarabie. Țarul nu avea niciun drept recunoscut pe care și-ar fi putut întemeia această cerere atunci, când a luat teritoriul din Nistru până în Prut, și cu atât mai puțin are acum vreun drept, cu care ar putea lua partea ce ni s'a înapoiat din acest teritoriu. Cererea nu 'ar fi dar justificată decât prin interesele, ce are Rusia de a stabili comunicația între Basarabia rămasă încă rusească și între Bulgaria.

Admițând legitimitatea intereselor Rusiei, nu înțelegem cum Rusia ne oferă în schimb Dobrogea, de oarece, îndată ce Dobrogea ar fi teritoriu românesc, comunicația între Rusia și Bulgaria nu se mai poate face decât prin țara noastră. Rusia n'a scăpat de o piedică, iar noi întâmpinăm niște greutăți mai mari chiar decât cele de până acum. În tot cazul, Rusia nu ne poate oferi Dobrogea decât cu hotărîrea de a ne sili mai târziu să i-o cedăm.

Contestăm însă legitimitatea intereselor, ce Rusia pretinde a avea pentru stabilirea comunicației între Bulgaria și Basarabia rămasă

sub stăpânirea rusească. Bulgaria este eliberată, iar nu cucerită; și numai atunci, când Rusia va avea o provincie peste Dunăre și când apărarea acestei provincii ar fi pusă în joc, numai atunci vom putea discuta, dacă cererea de retrocedare e justificată. Nici atunci nu vom avea însă dreptul de a ceda, ori de a consimți la cedare, întocmai cum nu am consimțit la cedarea Bucovinei ori la cedarea Basarabiei, ci, ca popor slab dar hotărît, ne-am rezervat dreptul de a respinge ori și când învinovățirea, că înșine am stat la târguială asupra vetrei strămoșilor noștri. Dacă nu am putut păstra întreagă moșia rămasă dela părinții noștri, ne-am păstrat și voim să ne păstrăm conștiința întăritoare, că ni-am făcut datoria și că nu din vina noastră, nu cu învoirea noastră a fost știrbită.

Astăzi, când cestiunea retrocedării Basarabiei pune pe poporul român, ba, putem zice, chiar întreaga Europă în fierbere, este datoria noastră a' ne lămuri și a lămuri pe Europa asupra împrejurărilor, în virtutea cărora această cestiune se pune. Este un curent de două sute de ani, de care Europa suferă ca de o boală cronică. Europa suferă; noi însă, cari am stat aci, între Turci și Ruși, mereu am fost zguduți și mereu suntem apucați de puternicul curent. Mai înainte, trei veacuri stăturăm mereu sub arme, mereu în luptă, mereu un zid de despărțire între apus și răsărit; iar după o muncă uriașă de trei veacuri au început alții a se bate peste capetele noastre.

Cinci sute de ani din viața noastră a fost o luptă necurmată; cu toate aceste astăzi, după ce Europa ne-a dat douăzeci, numai douăzeci de ani de pace, în ciuda zguduirilor bolnăvicioase prin care am trecut chiar și în această

vreme, astăzi ieșim la iveală ca un popor înținerit și plin de putere proaspătă. Nu cerem dela lume decât puțină dezvoltări pacifice, nu voim decât să putem fi un strat de cultură în această parte înăspriță a Europei, nu stăruim decât ca popoarele dela apus să se îndrepteze că interesele noastre sunt identice cu ale civilizațiunii și că suntem un popor vrednic de misiunea ce ni se cuvine.

Dovadă ne este trecutul, pe care l-am putut purta fără de a fi pierdut ceva din individualitatea și trăinicia noastră.

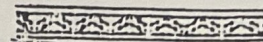
Sunt aproape două sute de ani de când Rușii au început luptele pentru surparea Impărăției otomane.

Astăzi când aceste lupte par aproape de capătul lor și când cestiunea retrocedării Basarabiei ni se pune ca o consecuență a faptelor petrecute peste Dunăre, astăzi când, cu căderea Impărăției Otomane, soarta poporului român urmează a fi hotărâtă, chiar puterea faptelor ne îndreptează privirea spre trecut și ne îndeamnă să căutăm a ne lămurii asupra întâmplărilor, în virtutea cărora Impărăția otomană a ajuns la starea ei de astăzi. Vom face dar, mai ales după documentele istorice adunate de răposatul Eudoxie Hurmuzachi, o dare de seamă asupra faptelor hotăritoare ce s'au petrecut în țările din Orientul Europei dela anul 1700 până în zilele noastre, și vom căuta să urmărim tendințele deosebitelor puteri interesate față cu țările române. În deosebi însă vom arăta importanța cedării Bucovinei în comparație cu cedarea Basarabiei, și vom pune în asemănare purtarea Moldovenilor la anul 1777 și aceea a Românilor la anul 1877.

Vom vedea apoi în urmă, care trebuie să fie consecuențele firești ale faptelor petrecute.

ST. GEORGESCU-OLENIN

ZILE TRAGICE PENTRU BASARABIA

Soborul din Chișinău

Întâmplarea îl adusese pe Vlad la Berlin, în tragicele zile din acel sfârșit de Iunie 1940, când Molotov trimisese ultimatul lui, ca românii să părăsească Basarabia, în trei zile, pe care nu ni le-a lăsat întregi. Se găsea la Legația română de pe Rauchstrasse, unde era o mare fierbere și forfotă: comunicațiile dintre România și U.R.S.S. fiind întrerupte, din cauza operațiunilor militare, ce erau gata să înceapă în Basarabia. Ministerul român al Afacerilor Străine telefona și telegrafia de la București, Legației noastre din Berlin și aceasta transmitea mai departe Legației noastre de la Moscova, între Berlin și Moscova și Berlin și București toate comunicațiile funcționând normal.

Consilierii, secretarii și ceilalți funcționari nu mai pridideau cu primirea de la București a telegramelor și a ordinelor telefonice și retransmiterea lor la Moscova. O dactilografă, fată tânără, dar cu obraji încărcati de suliman alb și cărămiziu, cu pleoapele ochilor învinețite cu praf unsuros de cărbune și buzele năclăite și deformate de fard roșu, bătea de zor la mașina de scris, care țâcănea și huruia ca o morișcă hodorogită. Din iuțea bătutului pe clapele mașinei și a mișcărilor sacadate ale capului, urmărind scrisul, părul îi cădea laș pe față — niște lașe încălționate, violent oxigenate, că păreau arse și fără viață.

Deodată zgomotul încetă și mașina de scris se opri din goana ei nebună: Bucureștii și Moscova încetaseră orice comunicare. Se așternu o liniște de moarte, nesfârșită și neprevăzută nimic a bine. Așteptau totuși încordați și îngrijorarea se zugrăvea pe fețele lor devenite palide și în privirile pierdute, fără nici o licărire de nădejde, când brusc aparatele telefonice începură să zbârnăie din nou și aduse vestea fatală: trebuia să părăsim Basarabia, în trei zile. Molotov lovea cu sete și fără milă în inima noastră, după ce ne plesnise pe obraji.

Toți, consilieri, secretari, funcționari și alți români aflați din întâmplare acolo, rămaseră fără grai.

—«Nu ne lasă nemții să ne apărăm, ca să nu le încurcăm socotelile», spuse cu amărăciune un tânăr secretar, care trecea drept bine informat.

—«Dar ce era că facem?» — obiectă un consilier, fost militar de meserie. «Dacă Molotov ne scria o carte poștală să părăsim Basarabia, trebuia să ieșim din ea».

Rămăseseră cu toții înmărmuriți de de atâta lașitate și inconștiență, când dactilografa, care până atunci ascultase conversația ca pierdută într'un vis, se sculă brusc de pe scaun și porni spre ieșire; dar nu putu face decât vre-o câțiva pași șovăitori, de somnambulă și căzu într'un fotoliu, izbucnind într'un hohot de plâns nervos, care-i scutura ca într'o convulsie premergătoare de agonie, întreg trupul, în timp ce cu mâinile rigide își smulgea părul și se lovea apoi cu palmele pe față.

—«Basarabia, Basarabia noastră dragă», gemu înăbușit de câteva ori, apoi rămase mută, privind pierdută în zare.

Vlad se uita cu stăruință la ea, dar acum în fața lui nu mai avea făptura suluminită și caraghioasă de mai înainte. Suferința ei lăuntrică și lacrimile parcă-i topiseră tot fardul și o purificaseră de orice mânjeală compromițătoare. Chipul ei îi apărea acum senin și cuvios, ca al unei sfinte din icoană și în el vedea «*Basarabia noastră dragă*», a cărei suferințe aveau să înceapă de atunci.

Basarabia!

Dintr'o provincie curat românească, atât din punct de vedere istoric, cât și din punct de vedere etnic și care face parte din sistemul orografic și hidrografic moldav, imperiul ruse și cel turcesc în secolul trecut și mai târziu Puterile europene au făcut o problemă. O problemă nerezolvată în zilele noastre și nerezolvată va rămâne cât timp Basarabia, trup din trupul Țării române, nu va fi realipită la Patria-Mumă. Și — după cum spunea Cavour — «*problemele nerezolvate sunt fără milă pentru popoare și guverne*».

Liceul de Fete din Ismail

UN ROMÂN ÎNTRE ȘVABII BĂNĂȚENI

A devenit o tradiție pentru grupul Șvabilor Bănățeni, stabiliți în Republica Federală Germană, a-și ține adunarea anuală în pitorescul oraș Freiburg din Pădurea Neagră, pregătind cu acest prilej și o manifestare culturală a organizației lor Adam Müller Guttenbrunn, axată de fiecare dată pe o temă generală legată de specificul acestui grup etnic.

La sfârșitul anului 1988, în zilele de 10 - 11 Decembrie, subiectul reuniunii a fost "Germanii din Banat după 1945", temă care a dat naștere nu numai la interesante comunicări ci și la valoroase discuții, relevându-se printre altele două concluzii importante pentru români: pe de o parte s'a evidențiat modul deosebit cum au fost tratați grupurile de Germani "Volksdeutsche" în diferite țări ale Europei de Răsărit, după cel de-al doilea război mondial, subliniindu-se elogios atitudinea statului român, singurul dintre cele vizate, care nu a dat afară populația germană.

Pe de altă parte, s'a prezentat comparativ viața armonioasă existentă între diferitele grupe etnice, în epoca interbelică, în contrast cu situația de după 1945, când grupurile minoritare au fost supuse unui tratament vitreg, ajungând chiar la cunoscuta deportare a șvabilor bănățeni în Bărăgan.

După câteva luni, în zilele de 22-23 Aprilie 1989 a avut loc reuniunea următoare, de data aceasta fixându-se tema generală "Banatul între cele două războaie mondiale". Și cu acest prilej au fost aduse contribuții importante și chiar elogii poporului român, în legătură cu situația minorităților existente sub regimul statului român, îmbunătățirea simțitor față de epoca Monarhiei Austro-Ungare, când șvabii fuseseră siliți să lupte cu disperare pentru a-și păstra specificul lor, împotriva politicii neîndurătoare de maghiarizare.

Încă din anul trecut s'a convenit că la întâlnirea din 1990 să se abordeze problema "Svabii bănățeni, vecinii și prietenii". Deși inițial se hotărâse ca în cadrul acestei teme să fie tratate doar legăturile Șvabilor Bănățeni cu alte grupuri etnice

germane, totuși organizatorul reuniunii Horst Fassel (Directorul Departamentului de cercetări culturale din cadrul Institutului pentru istoria și geografia Șvabilor bănățeni din Tübingen), prieten al poporului roman, a decis a se invita ca referent și un roman. În acest scop, a fost rugat să facă o comunicare dl. Constantin Sporea el fiind cunoscut ca prieten al Șvabilor bănățeni, atât prin prezența lui la manifestările acestui grup etnic, cât și prin păreri exprimate în diferite scrieri.

În expunerea sa, d-l Sporea a subliniat că această colaborare româno-germană (în Banat) este astăzi mai importantă ca oricând, având în vedere ultimele evenimente, care au atras atenția întregii lumi asupra Banatului, iar capitala lui Timișoara, care și în trecut avusese rolul important de poartă a civilizației apusene spre Răsărit, acum a devenit centrul luptei pentru libertate, focarul revoluției, care a unit frățește toate grupurile etnice conviețuitoare acolo, în străduința lor de a se elibera de tirania barbară ce stăpânea de 45 de ani.

Referindu-se la relațiile de conviețuire armonioasă româno-germană în Banat, vorbitorul a evidențiat influența hotărâtoare exercitată de regele Ferdinand I, care - deși condusese destinele țării spre înfăptuirea României Mari prin război împotriva Germaniei - totuși, chiar imediat după încheierea păcii și până la moartea lui, a manifestat înțelegere și chiar simpatie pentru grupul etnic german în general și în special pentru Șvabii bănățeni.

În afară de cateva exemplare semnificative din viața regelui Ferdinand în legătură cu "Șvabii lui dragi" cum îi plăcea să se xprime, Sporea a menționat și unele notari ale neintrecutului povestitor Mihail Sadoveanu, care - într-o schiță publicată în revista VIAȚA ROMÂNEASCĂ - a descris călătoria pe care o făcuse vara în Ardeal, la Deva și impresiile păstrate după o convorbire avută cu portarul școlii normale din acel oraș, Șvabul bănățean Johann Frick, pe care îl caracteriza elogios ca fiind: credincios, evlavios, politicos, înțelegător față de străini, "așa cum l-a făcut Austria de rânduală absolută".

Pentru a completa păreriile românilor despre Șvabii bănățeni, Sporea s'a folosit și de mărturisirile unui distins intelectual român, originar din Banat, profesorul universitar Ilie Smultea, care în scrisoarea răspuns ce i-a adresat, lauda "curățenia și prospețimea gospodăriilor", "casele

bine construite", "grădinile lor de flori" și conchidea că "exemplul lor de gospodărie și viticultură era admirat" și a constituit "un indemn pentru românii și sârbii care și ei se găseau în mare număr în acea regiune".

Referindu-se la experiența lui personală, Sporea a menționat valoroasele contribuții aduse de Șvabii bănățeni aflați în afara granițelor țării, la îmbogățirea patrimoniului cultural românesc, fie în domeniul literaturii (Hans Diplich, Horst Fassel), învățământului (Josef Schmidt), presei (Edmund Krischer și Georg Mergl) sau în al vieții bisericești (Nikolaus Engelmann).

În încheierea expunerii sale, Sporea a amintit influența binefăcătoare pe care a avut-o soția șvabului Johann Frick - despre care scrisese Sadoveanu - în educația unor copii din familii românești. Bunătatea, fidelitatea și evlavia ce caracterizau pe această șvăboaică, au determinat părinții români, să-i încredințeze grija odraslelor lor. Conștiințiozitatea și dăruirea cu care ea își îndeplinea atribuțiile de educatoare au făcut pe copilași să-și exprime dragostea lor numind-o "Leni-mama", în loc de "Leni-neni" cum i se spunea de toată lumea. Și cu drag au învățat copiii românilor de la Leni-mama primele cuvinte în limba germană, fraze care - datorită religiozității de care era pătrunsă educatoarea - aveau adeseori un caracter de rugăciune. Și aceste fraze, învățate de fiii de români de la o șvăboaică din Banat - repetate de ei zilnic dimineața și seara și întipărite adânc în mintea lor - se actualizează astăzi tocmai în centrul Banatului, în Timișoara, mai mult decât oricând. Sunt rugăciuni rostite împreună de români, germani sau unguri ce locuiesc pe acele meleaguri, mulțumind Celui de Sus, pentru ceea ce s'a înfăptuit până acum și exprimând totodată speranța că acest început în lupta pentru libertate va putea fi continuat cu succes. Sunt cuvinte mișcătoare ce au apropiat în trecut și în prezent colaborarea româno-germană:

GOTT. HAT GEHOLFEN..... "Dumnezeu a ajutat"

GOTT HILFT..... "Dumnezeu ajută"

GOTT WIRD WEITER HELFEN... "Dumnezeu va ajuta și în viitor"

MENTUIN

ZIARIȘTI ROMÂNNO-CANADIENI, EXPULZAȚI DIN ROMÂNIA

După o inspecție în prealabil a bagajelor, după zece zile de stat în România, după o frumoasă și călduroasă primire din partea colegilor de breaslă Dl George Balașu, directorul ziarului CUVANTUL ROMANESC din Hamilton, Ontario, Canada, D-na Mihaela Mosin și Dl. Doru Popescu din redacția ziarului, au primit în dimineața zilei de Miercuri 21 Martie, vizita simandicoasă a "trimișilor" primului ministru Petre Roman, firește cu blagoslovenia președintelui Ion Iliescu, punându-li-se în vedere că au fost declarați "persona-non-grata" și trebuie să părăsească România într-o jumătate de oră. Nimic în scris, Nici o altă explicație nu li s'a mai dat. Nu li s'a permis nici o convorbire telefonică cu Ambasada Canadiană sau cu rudele. Nimic, absolut nimic. A doua zi însă apăreau în presa partinică acuzații că au fost expulzați din țară trei ziariști canadieni de origine română pentru acte incompatibile cu meseria lor și că introduseseră cărți cu conținut... fascist. Cărți ce au fost văzute și controlate la vamă și li s'a permis libera intrare în România, printre care și volumul POEZII DIN ÎNCHISORI, culegere de Zahu Pană, carte prezentată de chiar televiziunea română.

De ce această grabă a guvernului Frontului Salvării Naționale? ... De ce acest act necugetat din partea acestei conduceri în urma căruia se cauzează un conflict gazetăresc între guvernul canadian și cel românesc?

De remarcat rămâne faptul că cei trei au fost expulzați chiar în ziua când urma să aibe loc o convorbire frățească între ziariștii româno-canadieni cu confrății lor din București, convorbire ce urma să fie radio-televizată.

Înfierăm acest act banditesc cu apucături ceaușiste și sperăm că el nu va fi urmat de măsuri punitive ale guvernului canadian față de poporul român, nevinovat.

*****

BASARABIA NU TREBUIE UITATĂ

Din când în când, în presa americană, apar știri răzlețe despre Basarabia, ca cea pe care o reproducem mai jos: Basarabia a fost în toate timpurile și a rămas și astăzi românească. Ruperea și înstrăinarea ei de trupul țării de către Rusia Sovietică, în urma celui de Al Doilea Război Mondial, n'a schimbat cu nimic sentimentele românești ale basarabenilor. Și, cu toate că i s'a impus scrierea cu alfabetul chirilic, DOINA lui Eminescu a apărut aici nealterată și în întregime, pe când în România lui Dej sau a lui Ceaușescu a fost pur și simplu dată uitării. Iar mai recent, limba română a fost recunoscută ca limbă de stat pe lângă cea rusească.

Prin numirea d-lui. Mircea Druc, directorul Frontului Popular Moldovenesc, ca Prim Ministru al Republicii Moldovenești și a tânărului Iurie Roșca, Vice Președintele Frontului și tot odată unul din principalii lui organizatori, s'a pășit pe un drum nou de afirmare românească în Basarabia.

Ca să-și poată duce la un bun sfârșit misiunea la care s'au angajat, este însă mare și urgentă nevoie de amșini de scris cu caractere românești, mașini de copiat etc., ce nu pot fi găsite în Basarabia. În același timp s'a alcătuit un "Comitet Ad-Hoc pentru Basarabia", care a luat inițiativa invitării în Statele Unite a celor doi lideri ai Frontului pentru luarea de contacte cu diferite personalități americane, făcându-se apel la sprijinul material al fraților de sânge din America și Canada.

epigrame și epigramiști

C. MIU-LERCA

CONSTANTIN MIU-LERCA

Unul poet,
adept al lui Bachus.

E tare
La pahare;
În vers
Invers.

Unul ofițer poet, cu ocazia
avansării sale la gradul de
maior.

Ce-a făcut, ce n-a făcut,
În galoane a crescut
Și contrastu-i mai strident
Între tresă și talent.

Pe marginea volumului „Oa-
meni și locuri din Caraș” de
Virgil Birou.

A descri i-a fost ușor
Oamenii la locul lor,
Numai autorul nu-i
Om tocmai la locul lui.

GEORGE COȘBUC

— THE PLOWMAN'S POET —

By NICOLAE NOVAC

George Coșbuc

The appearance of Mihai Eminescu on the horizon of Romanian Literature caused a veritable revolution in Romanian thinking. A countless number of writers were inspired and awed by the genius of the great Moldavian writer, trying to imitate him in all their works. Their results, however, not only failed to exceed Eminescu's creations, but fell far short of their quality and value.

In this atmosphere of false pessimism and misunderstood patriotism, there appeared like the comforting sun in springtime, George Coșbuc, the Ardelean Poet.

Coșbuc brings into the field of Romanian poetry a serene and wholesome note. And, above all, an original and personal note.

Coșbuc (Coshbuc) was born on September 20th, 1866, in the village of Hordou-Nasaud in the northern part of Transylvania as the son of the clergyman Sebastian. He begins primary school in Salva, with his teacher Tănăsucă, the church singer, continues studies in his native village and finishes same in Telciu, proceeding from there to the college of Năsăud in 1876. There he is developing intensive literary activity within the lecture Society "Virtus Romana Rediviva" whose vice-president (1882) and president (1883) he will be, collaborating in the review "Muza Someșană" under the pseudonym of C. Boscu, which we shall find in publications "The Family", "The Friend of the Family" and even in "The Tribune" of Sibiu.

Graduating from the college, Coșbuc enters the University of Cluj, making his debut in the "Tribune" edited by Ion Slavici, with "Philosophers and Plowmen" (1886) and the following year he publishes a brochure of verses "On Turkish Ground" (Pe pământul Turcului). He does not remain, however, a long time at Cluj University, since in the year 1887 we find him as editor of the "Tribune" of Sibiu, where, as he himself attests it, he spent the most fruitful years of his life. His talent is definitively recognized upon publication of his stories in vers: "The King's Daughter of Cetini" (Fata Craiului din Cetini); "Spring of Living Water"

(Izvor de apă vie) and especially "Fulger" (Lightning) as well as his poems "Zamfira's Wedding" (Nunta Zamfirei) and "Doina", all of which brought a refreshing trend to Romanian poetry which was suffocated by the minor productions of Eminescu's imitators, who were dreaming, fainting and loving with verses by Eminescu style.

Upon publication of the poem "Summer Night" (Noapte de vară) in "Lumea Ilustrată" (Year I. No. 7, 1891) and his translation of "Sacotala" of Calides, Coșbuc is already a consecrated writer.

In 1893 appears his volume "Ballads and Idylls" (Balade și Idile) which was received with tremendous enthusiasm by the literary critics of the epoch, and hailed by I. L. Caragiale in "Moftul Român" as follows: "In the vast field of Romanian publicity, growing abundant weeds, there appeared, at last in these our days, a tree, so noble and powerful that thousands of weed harvests will perish while it will stand upright, strong and enduring, outlasting present tastes and whims of changing times, to the greater glory of our Romanian tongue". These were, without any doubt, words of deep intuition and prophecy. Proof thereof is our Centenary Celebration of the birth of that sturdy Ardelean tree, whose fruit is still as abundant, as palatable, being broadcast throughout the world in many different language translations.

The popularity of George Coșbuc further increases tremendously with the appearance of his volumes "Spring Threads" (Fire de tort) (1896); "Diary of a Summer Goldbrick" (Ziarul unui pierde vară"), (1902); and especially "Songs of Heroism" (Căntece de vitejie, 1904) wherein Coșbuc raises the patriotic poem inspired by history to the greatest heights never reached by any of his forerunners in this domain, like Dimitrie Bolintineanu and Vasile Alecsandri. Since Coșbuc does not sing the heroism of the Romanian people or soldier out of patriotic pride, but presents it with art.

The poetry of Coșbuc is extremely simple. Anyone can feel and understand it. For this reason his popularity is growing immensely, making him one of the most beloved poets of all times.

Besides the original works mentioned in the foregoing, Coșbuc turned into Romanian a number of universally treasured literary works of inestimable value, such as the Odyssey of Homer, Virgil's Aeneid, Ovid's Metamorphoses,

Byron's Mazeppa, Schiller's Don Carlos, as well as parts from Rig-Veda, Mahabharata and Ramajana. He also translated poems from Anacreon, published in "Tribuna" and from Catullus, for "Amicul Familiei" (Friend of the Family). Moreover, he translated from German poetry as well as comedies by Plautus, Terentius and Aristophanes. Hence, his contribution to the development of Romanian culture, from every point of view, is immense.

The popularity of Coșbuc extends beyond the boundaries of the country even in his lifetime, and in the year 1905, there appears in Budapest a collection from his poems translated into Hungarian. Since then, he has been translated frequently, also into German, Italian, French and English as well as other languages throughout the world.

His last volume "Drumul iubirii" (The Way of Love), appears in 1916, and the same year, Coșbuc is elected a member of the Romanian Academy, thus honoring the efforts of a titan of our literature and his great works.

On May 9th, 1918, Coșbuc closes his eyes, mourned by the entire nation.

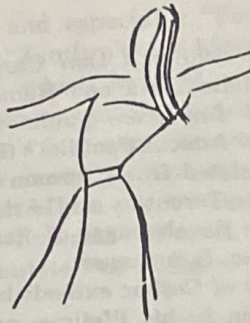
Many of his poems have been set to music, and have been sung and are heard in our days. The great prose-writer Liviu Rebreanu, wrote in "Gazeta Bistriței" (Year VI, No. Sept., 1926) as follows: "... Coșbuc revolutionized Romanian poetry. He introduced our peasants into poetry, genuine country people, with their sorrows and joys, real folks. Up unto him, in Romanian poetry, the peasant was treated as an opera clown of a melodramatic martyr. Coșbuc sings of him for the first time in his real role, as he is.

"His sympathetic and understanding soul gave a new trend to the vers of Romanian poetry. The healthy exuberance of his verses checked the flow of morbid sentimentality into which Eminescu's imitators had fallen ..."

Therefore, and justly so, Coșbuc has been proclaimed as **The Peasant's Poet**.

ONE ALONE

George Coşbuc

About her shoulders tresses flow,
 Supple as wheat when breezes blow,
 In black apron sashed with a bow,
     Her radiance tends to blind me.
 And when I see her, I turn pale,
 Yet if I don't, I start to wail,
 But let her greet some other male,
     And priests come to unbind me.

We meet and for three hours talk;
 She leaves and I pretend to walk
 Yet from that spot I cannot stalk
     Until she's out of vision.
 Though poverty has ruled her life,
 I want her to become my wife,
 But sharp tongues in a world of strife
     Harass me with derision.

How much discussion I have heard!
 My brothers say I am absurd,
 Father slips by without a word,
     And mother's always praying.
 She fasts and genuflects in dread,
 Then curses: "You were better dead!
 You're just a fool who's lost his head;
     You'll rue the day, I'm saying."

I'll rue the day? Then let me rue!
 Whatever life demands, I'll do,
 And even if I suffer, too,
     I'll work and suffer gladly.
 My brothers I'll not ask for aid,
 For I will never be dismayed;
 My life is mine! I will have paid
     The price, albeit badly.

Brothers say I have dug my grave;
 To her I'm tied just like a slave.
 Did I ordain the love she gave?
     How could I, a mere human?
 What good are field and ornate hall,
 Big barn with cow in every stall?
 You'll say: "The devil take them all!"
     If you don't love your woman.

Is there a man of thought so grim
 That I must like what pleases him?
 A dunce would harbor such a whim,
     Be he a king or bishop!
 Let people chatter, let them frown,
 One girl I love and her I'll crown;
 I'd sooner burn the village down
     Rather than give my miss up!

NICOLAE NOVAC

*****

ECOURI DIN ȚARĂ

În interviul acordat ziarului ADEVĂRUL (fost SCÎNTEIA) domnii Silviu Brucan și Nicolae Militaru (fost ministru al apărării naționale) încearcă să dea o nouă interpretare evenimentelor care au pus capăt dictaturii marxist-ceaușiste din România, în Decembrie 1989. Opt luni de la această revoltă sângeroasă cei doi interlocutori susțin că "...revoluția din Decembrie împotriva lui Ceaușescu a fost, în

esență, o lovitură militară" (vezi raportul agenției UPI, în CHR. SCI. MON., 30 Aug. 1990, p. 4). Această interpretare este prompt repudiată de către președintele ales Ion Iliescu care o califică "iresponsabilă".

Din afirmațiile celor doi "tovarăși" reiese că existau două organizații de rezistență încă de la alegerea lui Ceaușescu în funcția de secretar general al PCR: Un grup de comuniști disidenți--printre cari d-l Brucan ocupa un loc de frunte--și unul de militari, "Comitetul militar de rezistență". Dacă-i adevărat, care sunt probele lor de acțiune în dorința de înlăturare a lui Nicolae Ceaușescu mai ales că toți cei numiți au ocupat funcțiuni majore în stat și partid în această perioadă de aproape 25 de ani? Sau... de ce n-au avut curajul să se alăture mai devreme forțelor revoluționare de la Brașov în Noiembrie 1987 sau acelor țări Est-europene în care "regimurile comuniste s-au prăbușit ca niște castele de carton în fața demonstrațiilor de mase populare" (John A. Bernbaum, "Revoluția din 1989: dimensiunea ei spirituală", CHR. SCI. MON., Aug. 15, 1990, p. 19). Directorul "Programului de Studii Americane" din Washington D.C. mai adaugă că "numai în România vărsarea de sânge a fost un factor major".

Adevărul este că penuria economică, lupta zi de zi pentru o existență tot mai precară, dărâmarea cartierelor și monumentelor istorice pentru capriciile

tiranului de la Scornicești și îmai ales absurditatea planului de stabilizare agricolă au creat o stare de indignare și de revoltă generală favorabilă "rezistenței" de care vorbesc cei doi interlocutori ca de ceva numai al lor. Că ei au urzit planul să pună mâna pe putere după ce alții au înfruntat gloanțele securității, asta se reflectă în prezentul FSN-care nu este deloc o emanație a revoluției începută la Timișoara și terminată la București, ci o uzurpare a puterii de stat pentru care masele revoluționare nu erau pregătite. În focul luptei descrisă în interviu, acestor mase li s-a luat apa de la moară de către "rezistența" sau "disidența" anti-ceaușistă care însă gândea tot comunist dar și-a schimbat în grabă firma. Pretenția că ei au împiedecat o vărsare de sânge este puțin convingătoare. Adevărul este că vărsarea de sânge s-a produs numai în România și nu în restul țărilor Est-europene unde armata și poliția au refuzat să tragă în masele demonstrante și schimbarea s-a făcut fără vreo uzurpare de putere. Comuniștii au înțeles că rolul lor s-a terminat și s-au dat frumos la o parte. Alegerile de consilieri municipali de la Timișoara s-a făcut fără comuniști ceea ce dovedește că masele revoluționare s-ar fi descurcat și la București dacă nu s-ar fi repezit "disidenții" cari astăzi își amintesc și pretind că ei ar fi ridicat steagul revoluției din Decembrie 1989. Simțind că le fuge pământul de sub picioare nomenclaturii au recurs la acest interviu prin care aruncă nisip în ochii mărturiilor naționale și internaționale cu privire la metodele tipic comuniste de care au dat dovadă când cu minerii de la Jiu chemați să împiedece marșul spre democrație.

Actul de la 14-16 Iunie a fost un act de disperare al d-lui Ion Iliescu prin care FSN-ul și-a dat arama pe față. Când tovarășul președinte le-a spus minerilor: "...Piața Universității este a voastră. Mergeți și faceți ordine" (vezi NYT, Sept. 6, p. A-3) s-a deschis calea spre genocidul comis de aceștia nu numai față de studenți ci față de întreaga națiune și față de frageda democrație din România. Spiritele celor ucisi cu atâta ură și brutalitate în zilele și nopțile de la mijlocul lui Iunie

s-au adăugat sutelor din Decembrie trecut și sutelor de mii uciși și torturați în cei 45 de ani de odioasă dictatură. Loviturile de ciomag, topoarele, răngile și alte asemenea arme troglodite cu care au lovit cu gândul să sfârșească opoziția i-au trezit pe români.

Masacrul din Iunie n-a făcut decât să prelungească agonia regimului neocomunist de la București pe care Revoluția îl va ajunge din urmă. Pe măsură ce greutățile vieții se înăspresc și cozile de la magazinele alimentare devin tot mai asemănătoare cu cele dinainte de revoluție românii își vor da seama că au fost păcăliți cu "îmbunătățirea temporară" dinainte de alegerile de la 20 Mai și că, în prezent este aceeași șleahță de corupți care dețin cheile de la aprovizionarea pieții pe care o numesc "liberă"....

Demonstrators in Bucharest's University Square
gathering for a protest.

Nu-mi venea să cred ochilor când în cursul unei vizite în România, în luna August, am văzut cozi de sute de oameni la magazinele de alimente și când pe o căldură înăbușitoare, am umblat ore întregi prin Turnu-Severin să găsim un pahar de limonadă imposibil de băut. Când s-a răspândit vestea că a apărut bere la un restaurant îmbulzeala a făcut ca după o jumătate de oră, în toiul căldurii de după-masă, berea să fie complet epuizată până cine știe când, în săptămâna sau luna viitoare. Asta-i gospodăria iliesciană pe care mulți o califică "mai rea decât înainte".

Ce a făcut FSN-ul ca s-o amelioreze? Si-a alienat simpatia Occidentului prin tupeul cu care a uzurpat autoritatea politică cucerită cu mari sacrificii de către masele revoluționare din Dec. 1989, prin modul cum au abuzat de această autoritate în cursul campaniei electorale, iar după înscăunarea la putere, prin

masacrul din Iunie 1990. Puteau ei să răspundă altfel la demonstrațiile din Piața Universității și din alte părți ale Capitalei? Răspunsul este clar că nu! Pentru că erau nesiguri pe propria lor legitimitate, erau înspăimântați de opoziția crescândă a tineretului studentesc și pentru că singura cale pe care o cunoșteau din trecutul lor comunist era supresiunea prin forță. Iată de ce Occidentul a întors spatele României tocmai în momentul în care țara avea mai mare nevoie de sprijin efectiv ca să iasă din impas.

Înainte de a încheia aceste note fugitive pe marginea interviului celor doi se mai pune întrebarea de ce aceste explicații tardive? Un prim obiectiv pare să fie necesitatea de a justifica uzurparea puterii. În decursul celor opt luni de la revoluție FSN-ul a contat pe popularitatea căpeteniei sale Ion Iliescu, pe care l-a și înscăunat președinte dar perinele cu care i-a împodobit tronul încep să-i alunece de sub șezut. Si atunci cei doi vin cu proptele. Al doilea obiectiv pare să fie o directă consecință a primului: să mărească meritele unor pretinse organizații de "rezistență" în declanșarea și înfăptuirea revoluției. Ceea ce interlocutorii ignoră sau uită să menționeze este că lipsit de sprijinul Moscovei regimul de la București era destinat să se prăbușească-cu sau fără rezistența profesorului de la școala specială de cadre Ștefan Gheorghiu. Cu alte cuvinte, prin interviul dat "Adevărului", cei doi încearcă să tragă spuza pe turta proprie și să afirme dreptul comuniștilor disidenți de a păstra aproape intacte cadrele ceaușiste sub firma FSN. Se mai poate adăuga un al treilea motiv. În cele opt luni de zile evenimentele din Decembrie '89 s-au mai estompat în memoria maselor care le-au trăit atunci. Faptele peste care cei doi nu pot trage cu buretele sunt sutele (sau miile?) de vieți ale celor căzuți în Dec. '89-ale căror nume și număr FSN-ul nu le-a făcut cunoscute. De ce?...Mai este apoi Proclamația din Martie trecut la Timișoara care nu se lasă intimidată nici de agenții securiști deghizați în mineri și nici de interviul celor doi. Nu știm dacă poziția de apărare a "spontaneității revoluției" luată de d-l Ion Iliescu este sinceră sau prefăcută. Dacă-i sinceră, atunci

interviul celor doi ar putea să fie o încercare să-și croiască drum propriu spre putere, dincolo de tovărășia cu Ion Iliescu. Ne găsim oare în fața unei "disidențe" noi care anticipează sfârșitul perioadei iliesciene și nutrește iluzia unei succesiuni la putere-ignorând faptul că masele revoluționare viitoare au învățat o lecție politică în Dec'89 și că cei ciomăgiți și risipiți și-au vindecat rănilor, s-au regrupat, sunt tineri, se bucură de simpatia Occidentului și au mai multă experiență.

*****

"Saddam Hussein is the last straw!"

CONFLICTUL DIN GOLFUL PERSIC

Conflictul din Golful Persic provocat de invazia și ocuparea Kuweitului de către Irak are o mulțime de ramificații care influențează economia la scală globală și lezează principiile care stau la baza Organizației Națiunilor Unite.

1. Prima ramificație majoră a fost teama Arabiei Saudite de o invazie, fapt care a determinat-o să ceară asistență militară americană care s'a transformat apoi în acțiune ONU cu participarea voluntară a 26 de țări membre, gata să intervină dacă negocierile și sancțiunile economice nu reușesc să restabilească status quo ante.

2. A doua repercursiune a fost scoaterea de pe piața internațională a circa 30 % din petrolul exportat de către Irak și Kuweit. O directă consecință va fi ridicarea prețului petrolului și a derivaților lui care va provoca o criză financiară dureroasă, mai ales în economia țărilor din lumea a treia. În același timp va stimula producția de petrol în Arabia Saudită (exportul s'a ridicat la 7 milioane barili zilnic) și Rusia Sovietică. Texaco, Chevron și alte companii de petrol au început

investigații cu privire la posibilitățile de expansiune a capacității de extracțiune din rezerva de peste 60 de miliarde, de barili de petrol a Rusiei Sovietice.

3. A treia consecință a fost o reafirmare a rolului ONU-lui ca gardian al păcii. Faptul că cele două supraputeri au încetat rivalitatea din Consiliul de Securitate și au susținut rezoluția de condamnare a invaziei Kuweitului a deschis o nouă perspectivă de ordine universală mai aproape de spiritul Chartei ONU. În același timp a făcut o breșă în unitatea Ligii Arabe la a cărei "summit" recent 12 membrii au votat pentru rezoluție și numai 8 contra. Această unitate de vederi a Consiliului de Securitate s'a reafirmat în Rezoluția de condamnare a guvernului din Ierusalem pentru brutala reacțiune la atacul cu pietre de pe Muntele Templului din Ierusalem (8 Oct.90) în care cel puțin 20 de palestinieni au fost uciși și 150 răniți de gloanțele armatei israeliene.

4. Ultima ramificație pe care n'o putem omite este costul transportului, echipamentului și al menținerii unităților militare care se ridică la 200,000 de soldați gata de luptă, la distanță de mii de mile de la baza lor de susținere. Media estimărilor în dolari se ridică în prezent la \$ 4 miliarde lunar. La aceasta se adaugă alte \$12 miliarde compensație pentru pierderile suferite de foștii clienți și parteneri comerciali ai Irakului și Kuweitului care au aderat la sancțiunile economice ONU (vezi Christopher Flavin, "The Staggering Cost of a Midwest War", NYT, 27 Sept.90, p. A 19 și Riad Ajami, "Potential U.S. Nightmare in the Gulf", CHR. SCI. Mon. Oct. '90, p. 18). Cifrele de mai sus reprezintă costul "Operației de apărare Deșert" (Operation Desert Shield) în faza ei de desfășurare. În caz de război aceste cifre se pot dubla.

Cu privire la posibilitatea unei soluții pașnice discursul președintelui Franței Mitterand la adunarea generală ONU (24 Sept. c.) oferă, probabil, cel mai realist compromis posibil. Propunerea lui se poate rezuma în trei puncte: (1) retragerea trupelor irakiene din Kuweit, (2) întrunirea unei conferințe internaționale care să considere chestiunea teritorială a frontierelor dintre Irak și Kuweit, problema războiului civil libanez și a conflictului israelo-palestinian; (3) Problema

securității statului Israel. Bagdadul s'a arătat interesat în propunerea Mitterand dar a cerut ca precondiție evacuarea trupelor străine din regiunea Golfului.

Adresa președintelui Bush la aceeași adunare, (1 Oct. c.) conține sugestii asemănătoare. "Încă nu-i prea târziu ca Irak și Kuweit să-și poată rezolva în mod permanent atât disputele teritoriale cât și cele privitoare la producția de petrol". Este prima dată când președintele Bush admite că "o legătură" între criza din Golf și celelalte probleme din Orientul Mijlociu ar fi acceptabilă Statelor Unite" -- dar "numai după retragerea Irakului" (Marshall Ingwersen și George D. Moffet III, "U.S. France Offer Rough Outlines for Gulf Peace", CHR. SCI. MON., Oct. 4, '90, pp. 1-2).

Rusia sovietică a aderat la Rezoluția Consiliului de Securitate care condamnă violarea Charter-ului ONU de către Irak și susține aplicarea sancțiunilor economice împotriva fostului ei aliat. Totuși, continuă să creadă în posibilitatea unei soluții pașnice a conflictului din Golf care, Moscova susține că trebuie coroborat cu celelalte conflicte din regiune, inclusiv problema israelo-palestiniană. În acest scop președintele Gorbaciov a trimis o delegație sovietică oficială în Irak cu misiunea de a sonda terenul în Bagdad și în Iordania. Prezența lui Yergeny Primakov în delegație "...are o deosebită semnificație fiind prima încercare a d-lui Gorbaciov ca mediator al conflictului", scrie Daniel Sneider, reporter special al ziarului CHR. SCI. MON. în Moscova (4 Oct. 1990 p. 3). În aceeași ordine de idei trebuie menționat comentariul ministrului de externe sovietic Shevarnadze care a aplaudat discursul președintelui Bush de la 1 Oct. pentru că "...deschide o perspectivă favorabilă unei soluții pașnice a conflictelor din regiune...".

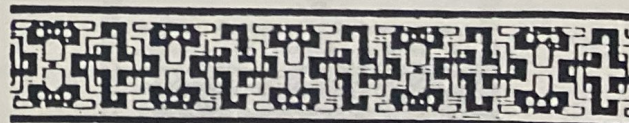
Dilema Rusiei Sovietice nu-i ușoară. Ea a fost observată de către revista franceză L'EXPRESS încă în prima fază a conflictului: "...Moscova, prinsă în plină defensivă diplomatică și militară, se balansează între prietenia de ieri cu Irak și sprijinul delicat pe care-l datorează noului său prieten american" (31 Aug. 1990, p. 17).

O întrebare firească pe care ne-o punem cu toții în legătură cu conflictul din Golf este ce l-a determinat pe Saddam Hussein să invadeze Kuweitul? Două motive istorice au fost invocate:

(1) Principalitya Kuweit a fost stabilită în mod artificial ca entitate separată. Sub administrația Imperiului Otoman districtul Kuweit făcea parte integrală din provincia Basra iar căpetenia lui purta titlul de caimacam (vezi George Lenczowski, THE MIDDLE EAST IN WORLD AFFAIRS, 4th ed., Cornell U.P., 1980, pp. 660-661). Totuși un Kuweit autonom a fost întemeiat în 1756 de către un grup de triburi venite din inima deșertului (Nejd) în frunte cu familia Sabah. În ultima decadă a secolului XIX șeicul Mubarak (1896-1915), în dorința de emancipare de sub Imperiul Otoman a semnat un tratat cu Anglia (a cărei flotile dominau Golful Persic pe atunci), la 1899, prin care Kuweit se obliga să nu încheie tratate cu alte puteri sau să facă vreo concesie teritorială. În schimb Anglia își lua sarcina de protector și apărător al principalității. După disoluția Imperiului Otoman Anglia a continuat să joace rolul de mare putere în regiunea Golfului, iar prinți din familia Sabah au continuat să guverneze. În Iunie 1961 Kuweit a devenit stat independent, a fost cooptat membru în Liga Arabă și apoi admis oficial ca membru al ONU. Noul tratat cu Anglia garantează asistență militară la cererea Kuweitului. (2) Frontierele Kuweitului n'au fost clar și definitiv trasate - dovadă zona neutrală care a rezultat dintr'un compromis temporar între Irak și Kuweit.

În ce măsură argumentele de mai sus sunt suficiente sau nu ca să justifice intervenția MILITARĂ a Irakului rămâne o chestiune deschisă. Incontestabil este faptul că Saddam Hussein și Irakul au violat în mod flagrant Charter-ul ONU și se găsesc în fața reacțiunii legitime și obligatorii a acestei organizații.

*****

„Wenn wir nicht teilen
lernen, werden sie sich
ihren Teil holen.“

SĂRBĂTOARE LA BERLIN

După 41 de ani de despățire cele două Germanii au devenit una. La 3 Octombrie 1990 toate barierele fizice dintre cele două surori au căzut iar capitala celor peste 80 de milioane de Germani s'a înapoiat la Berlin.

Evenimentul a fost întâmpinat cu o bucurie imensă la care au participat nu numai nemții ci și celelalte națiuni care au apreciat răbdarea, efortul și realizările lor remarcabile chiar în cursul acestei perioade din

istorie. Entuziasmul redobândirii tuturor drepturilor de stat suveran a fost, totuși adumbrat de îngrijorarea sarcinei și a procesului de ajustare economică a populației din fosta DDR, Tranziția de la sistemul de proprietate colectivă și de planificare centrală la cel de inițiativă particulară și piață liberă va trebui să se facă în mod treptat și va necesita o perioadă de reeducare profesională și mintală. Totuși, cele \$700 de miliarde din vistieria de la Bonn vor netezi drumul și vor scurta perioada de tranziție.

Ca și până acum comentariile converg că prezența unei Germanii amărite nu va fi decât un factor pozitiv atât pentru Comunitatea Europeană cât și pentru nevoile de refacere și dezvoltare economică a țărilor Est-Europene.

*****

TOAMNA SE NUMĂRĂ BOBOCII

Socotim potrivit să deschidem această secție a BULETINULUI CR cu o invitație către cei care n'au avut ocazia să treacă recent pe la Casa Română & Capela--să împrumute o carte, să ia parte la serviciile religioase, sau să mai afle ce fețe noi au apărut în comunitate. De fapt, oricine trece pe strada Montecito nu poate să nu-și întoarcă ochii spre

înnoirea care a avut loc chiar și la fațada proprietății noastre de la nr. 124. Iedera care fusese călcată în picioare și năpădită de spini și de buruiene sub locatarii dinainte și-a reluat culoarea verde, sănătoasă și toată fața Casei Romane & Capele este curată ca ochiul. Natural, ea reflectă calitatea gospodărească și gradul de civilizație omenească și românească a celor care ocupă micul apartament din spate: Nadia și George Mandoche.

Dar ca să-ți faci o impresie mai completă trebuie să dai ocol clădirii și să ajungi la curtea din spate. Fiecare colțisor din ea respiră hărnicia, priceperea și dragostea cu care pun mâna cei doi soți care tratează locul acela ca și pe al lor propriu și-l arată cu modestă satisfacție oricui dorește să-l vadă. Dar tabloul întreg al înnoirii devine evident numai după ce ai intrat în interiorul clădirii, ai pășit pe parchetul lustruit ca oglinda, ai vizitat bucătăria și celelalte încăperi mai mici mobilate cu gust și decorate cu obiecte de artă românească și icoane. Trebuie să repetăm, pe același ton ca și anul trecut, "omul sfințește locul".

Cinste, recunoștință și apreciere se cuvin acestei familii de oameni buni și de omenie. Intreaga comunitate se poate mândri cu ei și poate învăța de la ei.

*****

NOTE: Buletinul CR invites its readers to submit articles & news items to its editors (either directly or via a member of the Editorial Board or CRC Executive Committee).

După vacanțele de vară și absența din California a mai multor membri din Consiliul de Administrație CRC activitatea organizației se va relua cu:

" CINA ROMÂNEASCĂ și DANS"

Sâmbătă, 17 Noiembrie 1990

ora 7:30 p.m. la CRC

Va fi o seară de revedere cu vechi prieteni și de a face cunoștință cu cei nou veniți.

Intrarea este \$10 de persoană.

Barul cu băuturi răcoritoare va fi la dispoziția amatorilor.

*****

La ședința lunară din 30 Sept. c., Consiliul de administrație CRC a discutat și aprobat unanim publicarea și distribuția volumului:

DREPTURILE ROMÂNILOR ASUPRA BASARABIEI DUPA UNELE SURSE RUSEȘTI

de Profesorul Anton Crihan

Cartea este în curs de tipărire la Humboldt State University. La sfârșitul lui Octombrie va fi gata și se va putea obține de la Biblioteca CRC (Att. Dr. Mihai Olteanu), 124 Montecito, Oakland, CA 94610. Prețul este \$8 + poșta. Donații adiționale pentru acoperirea cheltuelilor de tipar sunt necesare și bine venite.

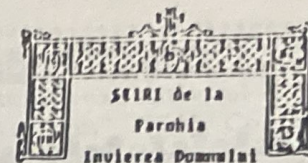
*****

Cu ocazia ANULUI NOU...

Casa Romană & Capela va organiza o petrecere cu dans și cu un program potrivit ocaziei. Inceputul va avea loc la ora 8:30 și va continua până după miezul nopții. Veniți cu familia și cu prietenii să ne luăm răms bun de la 1990 și să-l salutăm pe cel care-i urmează.

O mâncare românească și vin se va servi la ora 9:30. Intrarea de persoană \$15.

(O invitație separată se va trimite la timp potrivit tuturor celor a căror adrese le avem. Ceilalți sunt invitați să vină cu membrii și prietenii Casei Române și Capele.)

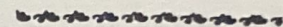
Cu excepția lunii Iulie (vacanța pâr. Ioan Sârbu), Sf. Liturghie s'a săvârșit peste vară în fiecare ultimă Duminică a lunii, la ora 11 a.m. După serviciul religios s'a servit, în mod regulat, o agapă la care au fost salutați oaspeți noi, sosiți din România sau din alte părți ale Americii.

Acest program de **SERVICIU IN ULTIMA DUMINECĂ** va continua pentru restul anului: Duminică 28 Octombrie și Noembrie 25.

*****

Sf. Liturghie de CRACIUN va avea loc Marți, 25 Decembrie 1990--oficiată fiind de pâr. Ioan Sârbu la ora 11 a.m. Va urma apoi agapa tradițională cu un program de colinde de Crăciun.

Mari și Randall Bates-Smultea țin să-și exprime aprecierea lor pentru vizita la Trinidad și ceremonialul religios săvârșit de pâr Ioan Sârbu cu ocazia cununiei lor religioase care au avut loc la 29 Iulie, 1990. Tânăra pereche a plecat apoi spre Europa unde au petrecut trei săptămâni vizitând și rudele din România. Reședința temporară a celor doi va fi în Texas unde Mari este asistentă universitară la Texas A & M University unde își completează și studiile de doctorat în Marin Biology.

Casa Română & Capela la ale cărei serbări de aniversări istorice românești Mari și sora ei Libby au contribuit mulți ani în sir--ține să ureze tinerei perechi căsătorie fericită și rodnică!

A SPECIAL WELCOME TO Rodica & Lavinia Smultea

Under the sponsorship of our parish and The International Rescue Committee, Rodica (teacher of physics & chemistry) arrived as a political refugee in July with her daughter Lavinia, who hopes to be able to continue her medical studies in America.

WARM GREETINGS also to
Some New Parish Faces!

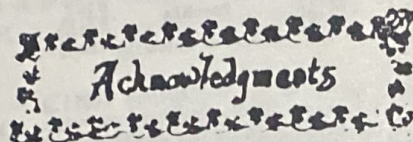
We hope to see them often at CRC:

The George & Viorel Balanescu Families (Falo Alto)
Mr. & Mrs. Pavel Cotarta & Mr. & Mrs. Alexandru Feciu
(Union City) (Fremont)

"We make a living by what we get, but
we make a life by what we give." (Winston Churchill)

50

SPECIAL WELCOME TO New Associate Member

Adrian Smultea, civil engineer
(Trinidad, CA)

(newly-arrived as political refugee from Romania
under the sponsorship of CRC & Catholic Charities)

With the Help of BUL. CR New Subscribers, Renewals &
Its Summer Bulletin PATRON Donations

CRC met its April-June Printing Expense

NEW SUBSCRIBERS

Marcel Ghinea (Caen)
Iancu Perifan (Paris)

BULLETIN PATRONS

Ovidiu Vuia.....\$ 80
Ilie Smultea....\$300

CRC Wishes to THANK...

Valeria Biruas Kalman

for the beautiful wood buffet cabinet in our newly
remodeled pantry and for her addition to the new
stereo system donations (acknowledged in June
issue).

George Dipla, Plumber
Gabriel Munteanu, Electrician

for their willingness to respond to CRC's calls for
assistance. In addition to installing our new porch
lantern and other miscellaneous electrical jobs,
Gabriel installed into house current the smoke alarms
required by our insurance company in the back
apartment, while George Mandoche rebuilt the back
fire escape porch and stairway. With George Dipla's
help, the ladies of CRC now enjoy some new kitchen
pipes and faucets, and drainage lines are clear.

51

*****

Salutăm cu bucurie apelul lansat de către Dl
Ion Berindei, directorul executiv al organizației "Free
Romania Foundation, Inc." (705 Concord Ave., Box
12, Cambridge, MA 02138) pentru ajutor umanitar
României. Unul din principalele obiective ale
organizației este ajutorarea copiilor handicapați care
trăiesc în condiții subumane în instituții lipsite de
igiena elementară, alimentație și îngrijire medicală.
Fundația are nevoie de muncă voluntară și de
asistența financiară pentru o cauză nobilă.

*****

CRC BOARD, OFFICERS, CHAIRMEN & COMMITTEES

*****

BOARD OF DIRECTORS

Remus N. Bretoi
Niculae Cazacu

P. Romeo Malattia
Gheorghe Mandoche
J. Vasile Moldovan
Ilie J. Smultea

OFFICERS

PRES....Remus Bretoi
V.PRES.--External Relations
..Ilie Smultea
SECY.----
TREAS.---Judy Smultea

Caretaker--Ch Mandoche
Rentals----Nadia Mandoche

Librarian--Mihai S. Olteanu

Controllers

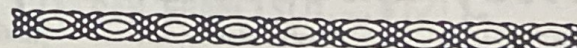
P. Romeo Malattia
Niculae Cazacu

Nominating Comm.

Dolna Speriosu, chm.
Frances R. Ocneanu

Honorary Board Memb.

Angela Ionescu
Trajan & Frances Ocneanu

The Board recently accepted with regret the
resignation of Valeria Biruas Kalman as secretary due
to other pressing matters; her position will be filled
at the January Annual General Meeting.

*****

CRC LIBRARY

CRC Library continues to be open after church
services on the last Sunday of the month or by
appointment with the librarian, Mihai Olteanu, Sr.,
(707) 477-1841.

COMMUNITY BULLETIN BOARD

Buletinul CR hopes its new COMMUNITY BULLETIN BOARD will bring together its professional/business & refugee communities in No. Calif. To preserve the noncommercial service/cultural orientation of the CRC Journal, limited space is available at \$20/yr. (\$5/issue) to CRC member-subscribers. (Business cards or facsimile should be submitted to Buletinul CR Advertising, 124 Montecito, Oakland, CA 94610, or telephone our editor at (707) 677-3705.)

George Borcean
Income Tax Service
415-889-7506

1209 Richard Pl., Hayward, CA 94541

Valley Cheese Shoppe

20573 Santa Maria • Castro Valley, CA • 886-8627

ROMANIAN SPECIALTIES

Feta • Mititel
Cabanoz • Salami Sibiu
Crenwurst • Toba
Parizer • Much more
Premiat & Dacia Wines

Hours: Mon-Fri 9:30-6:00 Saturday 9:30-5:00 Closed Sunday

RHAPSODY TOURS & TRAVEL

95 South Market St., suite 460
San Jose, California 95113

#1 IN CALIFORNIA!

la BUCURESTI din

NEW YORK .....\$ 473

CHICAGO .....\$ 528

LOS ANGELES ...\$ 689

SAN FRANCISCO...\$ 671

PORTLAND.....\$ 879

OFERIM BILETE DE AVION ORIUNDE ÎN LUME, INCHIRIERI MAȘINI, REZERVARI
HOTEL, TRATAMENTE, CROAZIERE, ASIGURARI DE CALĂTORIE, ASISTENȚĂ PE
AEROPORTUL J.F. KENNEDY.

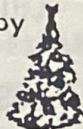
(408) 971-1044
1-800-222-0788

CALENDAR -- FALL 1990

(124 Montecito Ave., Oakland, California)

Sept. 30 SUNDAY 	Holy Resurrection Romanian Orthodox Parish Religious Service Customary Pot-luck lunch following	CRC 11 a.m. CRC
Oct. 28	Holy Resurrection Romanian Orthodox Service & Pot-luck Rev. Father Ioan Sarbu officiating	11 a.m. CRC
Nov. 17 	Romanian Dinner Dance Entrance Donation \$10/person No-host bar available Bring family & friends & enjoy good Romanian fellowship!	7:30 p.m. CRC Main Hall
Dec. 25	CHRISTMAS MASS -followed by traditional Romanian Xmas carrolls & program	11 a.m. CRC
Dec.31 	NEW YEAR'S EVE CELEBRATION Romanian food & wine served @	8:30 p.m. 9:30 CRC

MEMBERSHIP ROSTER - * Key (Members qualified to vote with \$10/min./mo. paid thru Sept. 1990)

***Founders w/min. 5-20 units/pd.	\$25-100/mo. since 4/78			
**Founders w/min. 3-4 "	\$15-20/"	"	"	"
*Found. " " 1-2 "	5-10 "	"	"	"

NOTE: Associates listed paid thru 1989 (\$12/year
* Pd. thru 1990 - ** assoc. for 5-10 yrs.

ABOVE CODE serves both as a reminder to CRC members currently behind in dues and as a means to honor those who have been specially faithful to CRC needs

CASA ROMANA & CAPELA, INC. - ROMANIAN HOME & CHAPEL
124 Montecito Avenue, Oakland, California 94612 (415) 917-9460
- A non profit organization under the laws of the State of California -

FOUNDER MEMBERS

Clara & Victor Acatrinel
Liviu & Tena Bacos
Ioan & Virgiliu Balaci
♦♦♦Alexander Blaga
♦Remus N. Bretol
♦Maximilian Bujor
♦Valer Bursan
♦Alexander Burs
Nicolae Casacu
Ion & Stela Cepoi
Margaret Clamaru
Eugen Coban
George Costache
George (4) & Trudy Danulescu
Dan C. Didescu
♦Nicolae Dimiltrieu
♦Antonio Docan
John Dumitru
Mircea Gorenuc
Sorin Isavoran
Angela Jonescu
♦♦♦Fam. George Jordant
Emeric Kalman
♦Valerie Kalman
♦Peter Romeo Malatila
Ottilia Bria Malatila
♦George & Nadia Mandochia
Nicolae Moisidis
♦John V. & Ilse Moldovan
♦♦♦Frances R. Ocneanu
♦♦♦Trajan Ocneanu
Nick & Ana Olar
Anca & Mihai Olteanu
♦Alexandr Parvu, Jr.
Rodica Ranga
♦Mircea Ratu
John Simiclu
♦Ioan D. Sarbu
♦♦♦Ilse J. Smulter
♦♦♦Judith Clark Smulter
♦Simon & Dolna Speriosu
Ionel Spilnu
Elena Stamatescu-Greavu
Eugen Stola
♦Leon (& Florence) Vasu

MEMBERS

Traian Laleacu
♦Michael Popescu
♦Dolna Speriosu

Associate Members

♦♦Eugenia Adams-Muresanu
Gabriela Bercea
♦Miron Bonca
♦Corneliu Constantinescu
Anton & Olivia Crilhan
♦Flaviu Cristian
Cornel Dalea
Dionisie Gherman
♦Ed & Diane Hill
♦♦Alexandrina & Gh. Isac
♦Ladis K. D. Kristof
♦Cati Lazarescu
♦George & Anica Melica
♦Petre Micsunescu
Ana & Petru Mihallescu
♦Ion Nistoran
♦♦Silvia Prodan-Lange
Nicolae Novac
♦♦Ilse Racoveanu
♦♦Jens Reuter
Dimitru Radu
Aurelio Rauta
♦John & Florica Rocsin
Flory & Eugen Sabo
♦Paul Sebastian
♦John Sergel
♦♦Ana Simpson
♦♦Constantin Sporea
♦Gheorghe Stornescu
Mircea & Irene Tanasescu
Georgia Tennyson
Nicolae Turcan
♦♦Emile Vicas
♦♦Ovidiu Vula

SPECIAL ACKNOWLEDGEMENTS

United Hellenic Society of
the Union & League of Romanian Societies of America
Holy Resurrection Romanian Orthodox Parish
Societatea Academica Romana--Romania Germania

Brâncuși:

Coloana infinită